

● 17 август кун «Матиз» русумли янги автомобилнинг халқаро тақдирот маросими бўлиб ўтди. Унда мамлакатимиз Президентини Ислам Каримов нутқ сўзлади.

● Олий Мажлис Мудофаа ва ҳавфсизлик масалалари қўмитасининг иш фаолияти ва парламентнинг навбатдаги олтинчи сессиясига тайёргарликка бағишланган матбуот анжумани бўлди. Унда Олий Мажлис депутatlари, тегишли вазирлик ва идораларнинг раҳбарлари, оммавий ахборот воситалари вакиллари иштирок этди.

● Пойтахтимизда Адлия вазирлигининг юристлар малакасини ошириш маркази ҳамда халқаро ЮНИСЕФ таъкилоти ҳамкорлигида ўтказиб келинган «Ювенал юстиция тренинг» дастури доирасидаги навбатдаги семинар машғулотлари бошланди.

● Республика Маънавият ва маърифат Кенгаши Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги ҳамда Ёзувчилар уюшмаси билан биргаликда ташкил этган «Тафаккуримизни ўзгартирган ўн йил» мавзусидаги илмий-амалий семинарларнинг навбатдаги мажлислари Самарканд, Навоий, Бухоро, Хоразм вилоятлари ҳамда Қорақалпоғистон Республикасида бўлиб ўтди.

● Ўзбекистон-Япония марказида Япония ҳукумати-нинг кичик ҳажмдаги лойиҳаларга бегараз ёрдам кўрсатиш дастури доирасида грант-шартномалар имзоланди.

● «Туркистон» саройида Ўзбекистон Республикаси мустақиллигининг ўн йиллигига бағишланган «Ўзбекистон - Ватаним меним» қўшиқ байрами низоҳасига етди.

● Қорақалпоғистоннинг энг чекка туманларидан бири - Бўзатовда қишлоқ хўжалигига ихтисослашган янги коллеж фойдаланишга топширилди. Замонавий меъморлик услубида бунёд этилган коллеж 450 ўқувчи-га мўлжалланган бўлиб, кенг ва ёруғ синф хоналари, компьютер заллари, спорт мажмуи-га эга.

● Андижон вилоятида мустақиллигининг 10 йиллигига ҳамда Оналар ва болалар йилгига бағишланган йилнинг энг яхши ўрта таълим мактаби анъанавий танлови бўлиб ўтди. Унда шаҳарлар ва туманлар турларида ғолиб чиққан 19 та мактаб иштирок этди.

● Бухоро шаҳрида анъанавий қишлоқ хўжалик маҳсулотлари ярмаркаси ташкил этилди.

● Оқолтин туманидаги С. Сиддиқов номи хўжаликда гўза баргини тўкишга тайёргарлик кўриш ва ўтказишга бағишланган худудий семинар-йи-гилиш бўлиб ўтди.

ПАХТА ЙИГИМ-ТЕРИМИГА ШАЙМИСИЗ?

Қишлоқ ва сув хўжалиги вазирлигида деҳқонларимизнинг йил бўйи қилган фидокорона меҳнати эвазига етиштирилган пахтани ўз вақтида йигиб-териб олиш ва келгуси йил ҳосили учун кузги бошқоқ-ли дон экинларини экишга тайёрлаш масалаларига бағишланган сим орқали кенгаш бўлиб ўтди.

Унда Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши раиси, вилоятлар, туманлар ҳокимлари, тегишли вазирлик, қўмита, компания, уюшма, идора ва ташкилотлар, шунингдек, агросаноат мажмуи-га кирувчи худудий бирлашмалар, ширкатлар, жамоа ва фермер хўжалик-лари раҳбарлари иштирок этди.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг Давлат маслаҳатчиси И.Жўрабеков бошқарган маъруз кенгашда минтақа-мизда об-ҳаво сурункали нуқолай кели-шига қарамай, қўлгина хўжалик ва туман-ларда ғалладан ҳам, пахтадан ҳам режада белгилангандек ҳосил олишга эришил-гани таъкидланди. Хусусан, Наманган, Фарғона, Тошкент ва Хоразм вилоятлари ғаллакорлари гектар бошига 33-39 цент-нердан, андижонликлар эса ҳатто 73 цент-нердан ҳосил олиб, юқори натижани қўлга киритди. Бу маъруз худудларда ҳуку-матимиз томонидан белгиланган агротех-ник тадбирларнинг ўз вақтида изчил ба-жарилганлиги самарасидир.

Жорий йилда мураккаб об-ҳаво ша-роити ҳуки сурганига қарамай, деҳқонла-римиз республика бўйича 3 миллион 237 минг тонна дон йиғиштириб олди. Бу ўтган йилга нисбатан 97 минг тонна кўпдир.

Айни вақтда пахтакорларимиз ҳам сув тақчиллигига қарамай хўжалик ҳосилини эрта етиштиришга муваффақ бўлди. Ҳамма жойга гўза навлари маҳаллий иқлим ша-роитларидан келиб чиққан ҳолда танлаб экилгани, барча агротехник тадбирлар ўз вақтида изчил бажарилгани бунга сабаб бўлди. Натижада гўза тез пишиб етилиб, йиғим-теримга барвақт киришилди.

Бироқ ҳамма жойда ҳам ҳосил тўпла-ниши қўзланган даражада, деб бўлма-ди. Жиззах, Қашқадарё, Самарқанд, Сирдарё вилоятлари ҳамда Қорақалпо-ғистон Республикасида ҳосилдорлик топишриққа нисбатан 65-70 фоиздан ошмаслиги мумкин. Устига-устак, бу худудларда йиғим-теримга тайёргарлик ишлари ҳам оқсаяпти. Масалан, Жондор, Риштон, Зарбдор, Муборак, Косон, Гўзалкент, Шароф Рашидов туманлари хўжаликларидо гўза парвариши, барг тўктириш ва теримга тайёргарлик иш-лари қониқарсиз ташкил этилган. Гўза қатор ораларига ишлов бериш тўхтатиб қўйилган, бегона ўтдан тазаланмаган. Ҳосили машина билан терилмаган май-донлар шу пайтгача аниқланмаган. Те-

рим машиналари, транспорт ва бошқа воситалар ишга тўла шайланмаган.

Кайд этилган барча хато ва камчилик-ларни зудлик билан бартараф этиш, гўза парвариши ва дефолиация ишларини жа-даллаштириш, кузги дала юмушларини уюшқоқлик билан ўтказиш юзасидан Бош вазир ўринбосари, қишлоқ ва сув хўжали-ги вазирли Т.Холтоев, Андижон вилояти ҳокими Қ.Обидов, Бухоро вилояти ҳоки-ми С.Хусенов, Жиззах вилояти ҳокими Ш.Мирзиёев, Қашқадарё вилояти ҳоки-ми Б.Ҳамидов ва бошқаларнинг ахборот-лари тингланди.

Кенгашда пахта ҳосилини ёғин-сочин-ли кунларга қолдирмай йиғиб-териб олиш билан бирга, кузги дала ишларини уюшқоқлик билан ўтказиш, айниқса, ерга сифатли ишлов бериб, бошқоқли дон экинларини ўз муддатига экиб олишга эришиш, ишчи кучидан оқилона фойда-ланиш ҳамда қорва моллари учун дағал хашак жамғариш юмушларини кечиктир-май амалга ошириш зарурлигига жиддий эътибор қаратилди. Бу борада мутасад-ди раҳбарларга аниқ кўрсатма ва топи-риқлар берилди.

Мулоқотда Ўзбекистон Республикаси Президентининг Давлат маслаҳатчиси Т.Алимов, Бош вазир ўринбосарлари Р.Азимов, В.Отаев иштирок этди.

(ЎЗА)

ТОШКЕНТ: ЮЛДУЗЛАРНИНГ ЁРҚИН ЗУҲРОСИ

Пойтахтимиз Тошкентнинг мамлакатимиз сиёсий, иқтисодий, ижтимоий ва маънавий ҳаётидаги мавқеи, аҳамияти ҳаммамизга аён. Барчамизга қадрдон бўлган бу азим, гўзал ва бетакорр шахар нафақат мустақил давлатимизнинг пойтахти, балки юртимизнинг қиёфасини белгилайдиган, серкуёш диёримизнинг бутун кўрку тароватини ўзида намоён этадиган Ватанимиз остонасидир.

Ислам КАРИМОВ

Ўзбекистонимиз «Шарқ машъали» деган таърифи билан оламга машҳур. Бу астамо узқ йиллар ҳосиласи сифати-да тилдан тилга ўтиб, эллараро тобора кенг тарқалмоқда. Табиийки, ҳар қан-дай машъала ўз ўзидан нур сочма-майди. У тўрт томонлама баралла ча-раклаб туриши учун унга қудратли куч-қувват, бардам ҳарорат керак бўлади.

Агар таъбир жоиз бўлса, Қорақал-поғистон Республикаси ва Ўзбекисто-нимизнинг 12 вилояти унинг 13 юлду-зи, унга нур, машъала бағишлаб туру-ви қудратли куч бўлса, Тошкент шаҳри бу юлдузларнинг нурли Зухроси ва энг ёруғ машъали бўлиб кўзга ташланади.

Тошкент ҳар қанча таърифу - тавсиф-га лойиқ шаҳар. Қўчаларини пийда кез-сангиз шаҳарнинг асл қиёфасини кўрасиз. Зеро, қисқа муддат - ўн йил ичида асрларга татигулиқ ишлар қилинди.

Бугун Мустақиллик майдони, Мотамсаро она ёдгорлик мажмуаси, осмонўпар бинолар, чор-атрофга буй чўзган қафддек текис раvon қўча-лар, яшил майдонлар, ким ўзарга баҳр бойлаш-гудек қўкка сув пуркаётган катта-кичик фаво-раларга термулиб, кўз қамашади. Мовий осмон-да кезиб юрган салқин ва ўйноқи шаббодда танага ҳузур бағишлайди. Атрофдаги ўзгариш-лар, янгилинишларни кўриб шу шаҳарнинг ҳар бир фўқроси фахрланади, гурурланади.

Дарҳақиқат, бугун пойтахтнинг чирой очма-ган, қиёфаси ўзгармаган бирон-бир гўшасини топиш қийин. Ҳар кун, ҳар соатда биз орзу қилган ва баъзан тасаввуримизга сиғмаган замонавий пойтахт тисмоли кўз ўнгимизда тобора ёрқинроқ гавдаланимоқда. Биргина шаҳар маркази-гина эмас, балки бугун Эски шаҳарни ёки Чилонзору Сирғали, Юнусобод даҳаларини кезиб чиққан киши бу ердаги буюк қурилишлар - осмонўпар маъмурий, маданий ва турар жой бинолари, я-яшил хийобонлар, истироҳат боғлари ва яна бошқа қўллаб-янгиликлардан воқиф бўлади.

Биргина Сайлигоҳ қўчасининг ўзида кишини ҳайратга соладиган қанчалар ўзгаришлар. Бугун Анҳор соҳили гўзал бир қиёфа кашф этилди. Канал ўртасига ўрнатилган тўрт фаввора муста-қиллигимизга нур бағишлаётгандек камалак янглиғ товланади.

Анҳорнинг ўнг томонида салобат тўкиб тур-ган «Туркистон» саройи кимнинг ҳам диққатини ўзига тортмайди дейсиз. Бугун батамом янги-ланган «Олой», «Чорсу», «Қўйлик» ва бошқа деҳқон бозорларида бўлган киши инсон ярат-ган гўзалликка таҳсинлар ўқийди.

Бугун Амир Темури хийбонидо буюк саркарда

соҳибқирон ҳайкали пойида туриб, уни бунёд этишда қатнашган ижодқору қурувчилар, тева-рак-атрофни чарогон қилиб қўйган қўли гул кишилар меҳнатига раҳматлар айтгиниз кела-ди. Бу яқин орада «Шахидлар хотираси» ёдгор-лик мажмуасини бориб кўрдингизми? Кечагина ҳувиллаб ётган тепалик ва чақалқзорлардан иборат бўлган бу майдон бугун гул-гул яшнаб турибди. Соқин оқаётган Бўзсувга термулиб, ҳавлинида нафақат ўтмиш, балки бу-тун бир тарих жонланади.

Албатта, бу ўринда ҳар биримизни бу йилги мустақиллик байрами арафа-сида бизни яна қандай янгиликлар қут-моқда, деган савол дилимиз ва тили-миз унда турганини ҳис этмоқ қийин эмас. Янгиликлар қўп. Уларни бирма-бир санаб низоҳасига етиб бўлмайди.

Энг муҳими, метронинг Юнусобод йўналиши-ишга тушади. Қўндан бери томошабинлар орзи-қиб қутган Ҳамза номидаги ўзбек давлат акаде-мик драма театрининг янгиланган биноси фой-даланишга топширилди. Бир қанча қўшма қо-ноналар, академик лицей ва коллежлар, турар жой, маданий-маиший бинолар ўз эгаларига топширилди. Бу, албатта, фидойи қурувчила-римизнинг байромолди соғваси бўлади.

«КЕЙИНГИ БЕКАТ – «ЮНУС РАҲАБИЙ»

Тез орада метрополитеннинг диспетчерлик тармоғи орқали узатиладиган «Кейинги бекат – «Юнус Раҳабий» мазмунидаги хабар ҳам бош-қалар қаторида йўловчилар учун одатий ҳолга айланади.

«Мингўрик» - «Юнус Раҳабий» - «Абдулла Қодирий» - «Минор» - «Бодомзор» - «Ҳабиб Абдуллаев». Метронинг янги Юнусобод йўнали-шининг биринчи навбатда шу номлардаги оли-та бекатни ёроти қурувчилари Мустақиллик байрамнинг 10 йиллигига топширишни мак-сад қилиб қўйганлар.

Ҳозирча эса айнан шундай кетма-кет тар-тибда, ҳар бир бекат бўйича алоҳида метро қурилишининг штаби - «Юнус Раҳабий» бека-тида мунтазам равишда белгиланган ишлар ҳажми юзасидан ҳисоботлар ва янги вазифалар бўйича йиғилишлар ўтказилмоқда.

«Икки ҳафта мобайнида қилинадиган ишлар талайгина. - дейди «Тошметрокурлиш» трести бошқарувчиси Шокир Солиҳжоев. - Шун-и ҳисобга олиб, Юнусобод йўналишига 20 дан ортиқ қурилиш ташкилотлари жалб этилган.

(Давоми 3-бетда)

ОЛТИН ТУПРОҚ НЕЪМАТЛАРИ БУ!

Жаннатмакон ўлкамизда гарқ пишиқчилик. Сабзавоткорлар, гоғбонлар, соҳибқиронлар ўзлари етиштирган ширин-шакар маҳсулот-ларни эл-юрт дастурхонига етказиб бермоқ-далар. Бўстонлик туманидаги «Соғлиқ» шир-кат хўжалиги миришкорлари ҳам помидор, узум, анжир сингари ноз-неъматларни пеш-ма-пеш узиб, халқимизга тортиқ қилишмоқ-да.

СУРАТЛАРДА: 1. Хўжалик аъзолари Сано-бар Мирахова, Шоира Ибрагимова ҳамда Мавжуда Норметовалар. 2. Ҳосилот Ҳайит-бой Йўлдошев ва пудратчи Раимберди Ра-ҳимбердиев бу йилги узум ҳосилдан мам-нун.

Владимир ПОРТНОВ олган суратлар.

ФЕРМЕРНИНГ ЖУРЪАТИ

Бундан беш-олти йил илгари фермер хўжалиги ту-зиш бобида раҳбарларга «солиқ» солинарди. Чунки, қўпчилик мулкчиликнинг янги шаклидан ҳайиқиб, фер-мерликка ботинолма-эди. Шеробод тумани Эшбой Бердиев номи жамоа хўжалиги бош ҳисобчиси Эшму-род Боймуродов ҳам юқори идораларнинг топшириги-ни бажариш учун талабгор тополмагач, ўғли Шарофни 70 гектарлик далами фермер хўжалиги қилиб олишга қўндирди.

«Билмаганимни ўзим ўргатаман, қўллашамиз», деди у. Шу тарика «Темур-1» фермер хўжалиги ташкил топди. Шўқр, қўпчилик уйлағанчалик ишлар барбод бўлмади. Қайтанга, ўтган беш йил мобайнида Шарофбой анча мунча бойлигини соҳибига айланди.

Аммо, бултур «Темур-1»га сув-нинг тақчиллиги ВАЗИЯТ панд берди. Пахта ҳосилдорлиги 25, 26 центнерга тушиб қолди. Лекин, бу йил худо сийлади - 20 гектар майдоннинг ҳар гектарида 41 центнерга етказиб бугдой олин-ди. Шартномадаги 56 тонна ўрнига, 58 тонна топшириб, қолган-ини ҳовлисига тўкди. Ва, Шарофбой ўз хўжалиги аъзоларини го-ят мамнун қилди. Шерободнинг жазирасида пешонасини терлатиб ишлаган ҳар бир деҳқон уйдаги туя сандиғига бир йиллик бугдойини ғамлаб қўйди.

Ҳозирча эса 50 гектардаги пахтанинг ҳам авжи баланд. 71 ёшга яқин бўлган Эшмурод бобо эса «Темур-1»нинг бош ҳисоб-чиси, иқтисодчиси, маслаҳатчиси, иш юритувчиси ва ҳатто, ҳукушуниси ҳамдир. Зиммасидаги вазифа-юмушларнинг тур-ли-туманлигидан оқсоқолни кўрган одам етмишдан ошган де-майди. Қўзалари ҳам тағидида «Об»нинг чироклари каби... ўткир - нурли бўлиб, дом порлаб туради. Муомала ва ҳаракатдаги вазиимлик эса ўз-ўзидан салобат касб этади. Ҳатто, қотмалиги ҳам ярашади унга.

Биласизми, ана шу одамнинг Шерободда, хусусан, фермер-лар ўртасида алоҳида ҳурмат-иззати бор. Қаранг, ғалла ўрими қизиган қўнлари бир фермер бугдойини тозалаш, яъни элакдан ўтказиш учун уйига тўкади.

(Давоми 2-бетда)

ТААЖЖУБ

Нуфузли бир йиғилишда Юртбошимиз «деҳқон иш-лаяпти, у меҳнатдан қоч-майди, фақат унинг ҳақини ўз вақтида бериш керак. Меҳнаткашни алдаманг-лар», деган эдилар. Ҳақиқатан ҳам, ахли деҳқ-он аёзни аёз, жазирамани

ЮЗИНИ КЎРСАТМАС ЖАНОБЛАР

жазирама демай меҳнат қилмоқда. Табиий қийин-чиликлар, маъмурий рас-миятчиликларга, алдов-ларга қарамай, у даласи-да. Лекин, гоҳ иш ҳақиқдан, гоҳ ўғит, техникадан, баъ-зан умумий даромаддан унинг нонини туя қилаёт-ганлар ҳануз учраб туриб-ди.

Хўжаликлар раҳбария-тидан бошқа муассасалар ҳам деҳқонга панд бер-моқда, уни алдаб келаё-тир.

(Давоми 2-бетда)

ОММАВИЙ САНЪАТ ҚАНАҚА БЎЛАДИ?

Мустақилликка эришганимиздан сўнг, Президе-нтимиз тараққиётимизнинг бош йўли қилиб, бозор иқтисодиётини танладик, деб эълон қилганда, акса-рият эзиллар қалбига гулгула тушган эди.

Аммо тўрт-беш йилдан сўнг ҳайрон қолари воқеалар рўй берди. Телевидениеда янги-янги каналлар очилди, унлаб янги-янги нашрлар, газета, журналлар чиқа бошла-ди. Ҳаваскор шоир, ёзувчилар кўпайди. Хусусан, санъат соҳасида, жумладан, қўшиқ, рақс борасида қутилмаган воқеалар рўй берди. Унлаб гуруҳлар санъат майдонига отилиб чиқди.

Ажаб, йиллар «МУНОСАБАТ» давомида биз эшитган бозор иқтисодиёти санъ-ат, адабиёт, маданията душмандир, деган гаплар ёлгон бўлиб чиқди. Ҳатто, аксинча, оқимга дуч келдик. Бозор иқтисодиёти санъат, адабиёт, маданиятни бўғиб қўймади, аксинча иттифок даврига нисбатан санъат янада кўпроқ ривожланди.

Шу йил 26 июнда «Эстрада қўшиқчилиқ санъатини янада ривожлантириш тўғрисида» Ўзбекистон Республикаси Вазир-лар Маҳкамасининг қарори эълон қилинди. Бу қарор ҳам юқоридоғи фикримизга ёрқин далилдир. Бозор иқтисодиёти-ни бошқариш, уни ижтимоий йўналтириш ва шу асосда адаби-ёт, санъат, маданиятни бошқариш, уларни бозор стихиясидан сақлаб қолиш учун давлатнинг яна бир ташкилотчилик, раҳбар-лик намунасидир.

Юқоридоғи қарорда шундай дейилади: «Шу билан бирга эстрада санъати маданиятини, эстрада ижодкорларининг профессионал малакасини ошириш, ёш санъаткорларнинг ўз иқтидорини тўла намоён этиши учун шарт-шароит яра-тиш борасида камчилик ва нуқсонларга ҳам йўл қўйилмоқ-да».

Юқоридоғи айтганимиздек, мустақиллик йилларида эстрада санъати соҳасида жиддий ўзгаришлар рўй берди.

(Давоми 4-бетда)

РИВОЯТ ВА ҲАҚИҚАТ

Қадим замонларда бир рашқчи савдогар йигит бўлган экан. Вақт етиб, у гўзал бир қизга уйланибди. Ўта рашқчилиги туфайли ёш хотинини одамлардан узоққа, бир тоққа олиб бо-риб, бир ойда етгулик озик-

ДАРД ТОРТГАН ҲАЙКАЛ

овқат ва бошқа эҳтиёжлар билан таъминлаб, ўзи сав-до ишлари билан сафарга кетибди. Қайтиб келганда эса, хотини ўлган эмиш. «Ҳамма нарсани муҳайё қилиб кетган бўлсам, унга нима етмабди экан?», деб ҳайрон бўлибди савдогар йигит. У иккинчи марта уй-ланибди. Сафарга отлан-ганда эса ана аввалгидай йўл тўтибди. Иккинчи аёли ҳам кимсасиз тоғда ўз-ўзи-дан ҳалок бўлибди. Савдо-гар йигит учинчи марта уй-ланибди. Яна сафарга бо-радиган бўлибди ва яна шундай йўл тўтибди.

(Давоми 4-бетда)

ИСТИКЛОЛ МУШОИРАСИ

Барот БОЙҚОБИЛОВ, Ўзбекистон халқ шоири

ВАТАН КАЪБАСИ

Истиклолга етишдим мен ҳам инқилоб айлаб, Хурлигимни англатдим ўзимга қайт айлаб. Юрак дов бермай турди мен озодман демакка, Тутқунда ўтган умрим бир бошдан ҳисоб айлаб. Кўзга ишонмай бокдим Мустақиллик сўбига, Эл ҳам қутди мен каби тунни тарки хоб айлаб. Оллоҳқа минг шўқрим, порлади Энг қўиш, Золим ҳўқмдорларнинг ниятин сароб айлаб. Карнай-сурнай садоси етди Арши Аълога, Ранго-ранг мушқалар ҳам учди қўкка тоб айлаб. Истиклол шоднаёсан қўриб башар қувонди, Дўстлар бокди ҳайратда, ғанимлар тоб айлаб. Зулмдан озод бўлиб эркин нафас олди юрт, Эл ўзлигин тоғди бот мендек китироб айлаб. Мустақиллик самарин тотиб кўрди, ҳарқалай,

Шамдек умидин халқим кўнлида офтоб айлаб. Ватан каъбаси улус бахтига ошён бўлсин, Омон бўлсин то абад, эл ўтсин савоб айлаб. Сўқмоқларда адашдим неча йиллар, аммо, боз Мустақиллик йўлини тоғдим интихоб айлаб. Ўзин бахшида этмак юртга йймон амридур, Кошки, бўлсам фидойи, Каъбасин меҳроб айлаб. Эл-юртни озод кўрдим, озоду обод кўрдим, Ахли дилини шод кўрдим қайта инқилоф айлаб. Не шараф, хўш замонада «Янги Ҳамса» яратдим, Истиклол берган бахтни бошимда офтоб айлаб. Хурриятдан ўзардим руҳиятним батамом, Ўтайман Мустақиллик меҳробин таовф айлаб. Ўтмиши, келажаги буюк юрт фарзандиман, Бугунин ундан буюк кўрдим бир китоб айлаб.

Навбат - Ўзбекистон халқ шоири Тўлан НИЗОМГА

БУНИ ХАЁТ ДЕЙДИЛАР...

СИНОВМИ ЁХУД ЖАЗО?

Шерзоднинг ҳаётида ҳам, ишда ҳам ошиғи олчи эди. Аммо кутилмаганда иш орқага кетди...

Корхонанинг цемент ортилган юк машинаси кўлга тушди. Сохта ҳужжатлар иш бермади. Хушёр ва зийрак милиция ходимлари ўғрилик йўлини тўсишди. Шу сабаб бўлди-ю, корхонада тафтиш бошланди...

«Аҳвол чатоқ, директор бува, ё деди кўрқувдан ранг-қутн ўчган омбор мудир. — Текширув чуқурлашиб борапти. Анов сотиб юборилган тракторлар ҳужжатларини ҳам сўраб қолишса... тамом, шўримизга шўрва тўкилади.

Шерзод унга таскин берган бўлди: «Кўрқма, ҳеч нима бўлмайди, чой-пойига, овқатига яхшилаб қараб тур. Жудаём ўзларидан кетаверишса, тегишли одамлар бор, шуларга айтаемиз».

Тафтишчилар ўқар экан. Ҳужжат борки, барини «элак»дан ўтказишди. Қўнғир ишлар фаш бўлди. Муддатидан олдин яроқсиз холга келтириб, сотиб юборилган тракторлар, қурилиш материаллари... ҳаммаси чиқди. Улар пулга қалқилганда миллионлар ҳосил бўлди. Уларнинг борган «манзил»лари ҳам аниқланди. Директорнинг янги қурилган «қошона»си, ўғилчасига олиб берилган «Тико»...

Тафтиш ҳужжатлари терговга оширилиб, суд бўлди. Талон-торож қилинган мулкларнинг пули ундириб олинди. Шерзоднинг «Қалқон»лари ҳам чорасиз қолишди.

Мол-дунё, амал-ку, ўз йўлига, лекин, энг ёмони, кечагина бир оғиз сўзига маҳтал бўлган ақиллари, дўстлари энди уни кўрса, моҳовдан қонгандек жуфтак ростлайдиган бўлганлар.

Шерзоднинг ягона «овуччоғи» эса кўникаш бўлиб қолди, холос.

Раҳим АХМЕДОВ

“СИР”ЛИ САХОВАТ

Султонмурод ўзига тўқ, бой-бадавлат оиланинг бошлиғи. Қўли ҳам очикқина. Бир қарасангиз, қишлоғидаги мактабга, бир қарасангиз, маҳалладаги масжидга юз минг сўмлаб пул беради, гиламу пойндозлар совға қилади, қўчқор сўйиб, дабдабали зифатлар уюштиради.

Бироқ, ҳамқишлоқларининг айтишларича, Султонмурод беҳудага пул қишарадиган одаммас. Хайру саховатларнинг ўзига хос «сири» бор.

Қуларнинг бирида «сир» очилди. Бунга Султонмуроднинг қўлиси Раҳимбойнинг уйига ўт кетиши сабаб бўлди. Бир зумда бутун уй-жойи, мол-мулки ёниб қўл бўлган Раҳимбойга қўни-қўшнилари ёрдамга шошилди. Биров пул, биров кийим-бош, яна биров қурилиш материал... Хуллас, ҳар ким қўлидан келганча! Аммо Султонмуроднинг қўли сира очилавермади. Тўғри, «Борим шу эди» деб Раҳимбойнинг қўлига 2 минг сўмча пул тутқазди. Сўнг қайтиб қорасини кўрсатмади. Ҳеч бўлмаса, болалари ҳам девор тиклашда ёрдамга келишмади...

«Унинг бўлгани шу. Шон-шухрат деса, ўзини томдан ташлайди. Мактабу масжидларга берадиган хайру саховати ҳам фақат ўзини кўз-кўз қилиш учун, — дейди бир қўшниси. Жаҳлини зўрға босиб.

«Бойваччанинг бети шунчалик қалин эканки, масжидга фалон сўм бердим, шу ҳафта телевизорда бир айтсангизлар, деб яқинда телестудияга борибди. Ундан вилот газетасига ўтибди. Қани айтинг, таъмагирлик билан қилинган саховат саховатми? — дейди яна бир қўшниси жигибирини чиқиб.

«Умуман, Султонмурод маҳалламиз ёки қишлоғимиздаги бирон ноғиронга, етим-есирларга ҳолисона ёрдам берибди, деб яқин орада эшитмаганмиз. — дейди учинчи қўшниси афсус билан.

Султонмуроддан қўни-қўшнилари, элдошлари ранжишган. Ҳатто баъзилари юз ҳам ўгиришган. Сабаби маълум, сохта обрў орттириш учун қилинган хайру эҳсон ҳеч кимнинг кўнглида илқикли уйғота олмайд.

Аҳмаджон РАҲИМОВ

ЎКИНЧ

Турдиқулнинг бошига қулфат тушди: қурилишда ишлайдиган ўғли эҳтиётсизлик туфайли йиқилиб нобуд бўлди.

«Эрта-индин тўйингни қиламиз девдик-ку! Бизларни доғда қолдириб қайга кетдинг, болам!? — деб йиғлаётган ота-ю онанинг фарёди еру кўкка сиғмасди.

Турдиқул фарзандини ҳовлиларига яқин қабристонга қишлоқдошлари билан бирга элтиб, дафн қилди. Қулар ўтса-да, кўз ўнгидан Алихоннинг қиёфаси, майин табассуми кетмасди.

«Бирор йил ўтгач, қабри устига тош қўйиб, эсдалик гапларини ёздираман...»

Кўнглида кечган бу фикр унга тинчлик бермасди. Шоир дўсти билан учрашиб, муддаосини айтди. Алихоннинг қабрга қўйилиши даврида ўша маросимда қатнашган ижодкор дўстининг қалби ларзага келди. Дарҳол шу сатрларни битиб, Турдиқулнинг қўлига тутқазди:

Бу оламдан ўтдинг сен, ўшал азиз бош билан
Ота-онанг бўзлади, қолди кўзда ёш билан.
Тадқирда битилганин — қўраркан инсон, э, вох,
Сенинг пок ул руҳингни паноҳга олсин Оллоҳ...

Қабр тошига ёзилажак бу сатрларни хотинига ўқиб беришга шошилган Турдиқул савдо растаси ёнига келиб, хотинига юзланди:

«Мана буни қара, хотинжон. Ўғлимизнинг қабрига эсдалик учун ёздирдим. Ўқиб кўр. Менга маъқул. Оиламиз номидан кўнамиз...

Ёнидаги дўтосани билан гаплашиб ўтирган Муниса бунга парво қилмади. Турдиқул баланд овоз билан титроқ лабларини зўрға саришта қилиб битикни ўқиди. Муниса эътибор бермай, пул санашга тушди.

«Тўхтаб турингда-э... Уйгаём бориб ўқиб берайдиз. Нима бунча шошасиз?»

Турдиқулнинг баданида ўт чақнади.

Баҳодир ЭГАМ

БОЗОРДА НАРХ-НАВО ҚАНДАЙ?

Шаҳарлар	Картошка	Сабзи	Пиез	Бодиринг	Помидор	Гуруч	Мол гушти	Қўй гушти	Сўт	Укум дона
Тошкент	165	125	90	75	100	425	1550	1600		55
Андижон	90	80	75	100	35	300	1200	1500	120	47
Наманган	100	65	37	85	37	325	1100	1500	80	47
Фарғона	110	63	53	105	50	425	1350	1750	90	48
Самарқанд	90	90	45	60	33	425			113	44
Жиззах	115	100	45	140	63	425	1275	1500		53
Гулистон	113	50	47	70	53	375	1500	1650	85	48
Термиз	125	125	50	100	70	350	1100	1500	100	45
Қарши	90	65	40	70	40	450	1200	1500		42
Бухоро	120	50	60	100	45	385	1100	1050	95	44
Навоий	117	50	50	80	50	500	1100	1100	110	40
Урганч	88	40	45	188	40	340	1100	1100	90	47
Нукус	163	55	90	163	68	425	1100		90	41

Шу маълумотнома Европа Кенгашининг ТАСИС Программаси доирасида қишлоқ ҳўжалик маркетинг информатсия системаси ва экспериментал қишлоқ ҳўжалик улгуриги бозори проекти томонидан республика вилотларидаги тегишли ташкилотлар билан ҳамкорликда тайёрланган.

ШУНДАЙ ОДАМЛАР БОР

Туманинг кексаю ёши Каримжон ҳожи Носировни жуда ҳўрмат қилади. Бу бежиз эмас. Каримжон ҳожи узоқ йиллар қишлоқ ҳўжалигининг турли соҳаларида ишлади. Булоқбоши тумани Жўраловон номли ширкат ҳўжалиги худудидagi иссиқхонани бошқарди.

КАРИМ ҲОЖИ СОВФАСИ

Каримжон ака муборак ҳақ зийратига ҳам бориб келди. Хозирги кунда у фарзандлари, неваралари, ёру дўстлари даврасида. Лекин, илло тиниб-тинчимайди, доимо иш билан банд.

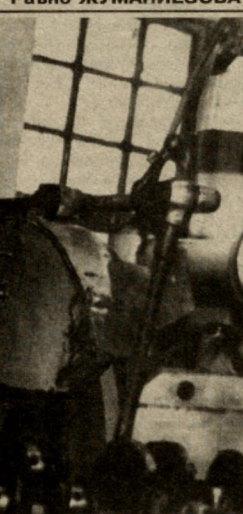
Майорик қишлоқ фуқаролар йиғини Май-арик туман марказидан анча узоқда жойлашган. У ерда 1000 дан ортиқ киши истикомат қилади. Аҳоли фарзандлари 60 ўринли болалар босчасида тарбияланадилар. Каримжон ҳожи узоқ йиллардан буюн ана шу боғчани ўз оталигига олиб, унинг барча сарф-харажатларини кўтариб келмоқда.

«Боғчада ёзу қиш болалар учун барча шaroитлар яратилган. Ҳатто, қиш ойларида ҳам Ҳожи ота болаларни турли мева-валар, бодиринг помидорлар билан таъминлайди, — дейди боғча мудириси Норхон Отабоева.

Боғча қурилганига 40 йилдан ошган бўлиб, уни ҳожи ота ҳар йили таъмирлаб беради. Бу йил Мустақилликнинг 10 йиллиги, «Оналар ва болалар йили» муносабати билан ҳожи бобо эски боғча ўрнида янгисини қуришга қарор қилди ва фикрини «Даврон» номли агрофирмани бошқараётган ўғилларига айтди. Ўғиллари отасининг ташаббусини қўллаб-қувватладилар, унга амалий ёрдам бердилар. Шу кунларда тажрибали бинокорлар ёрдамида боғча қурилиши жадал суръатлар билан давом этапти.

«Янги боғчани Ўзбекистонимиз Мустақиллигининг қутлуг 10 йиллиги тўйига фойдаланишга топшираемиз, бу бизнинг «Оналар ва болалар йили»га, «Она ва бола» давлат дастурининг бажарилишига қўшган ҳиссамиз, болажонларга совғамиз бўлади. Мен учун дунёда оналар ва болалар қувончидан ортиқ қувонч, бахт бўлмайди, — дейди болалар меҳрибони Каримжон ҳожи Носиров

Раъно ЖУМАНИЕЗОВА

Жомбой туманидаги машина трактор саройи таъмирлаш устaxonасида транспорт воситаларининг эҳтиёт қисмларини таъмирлаш учун кўпгина зарур дастгоҳлар мавжуд.

СУРАТДА: дизел моторлари тирсакли валининг соловчи, уста Тохир Абдуллаев.

Б.АКРАМОВ олган сурат.

ЎЗБЕКИСТОН ПАРЛАМЕНТИДА

Олий Мажлис Ижтимоий масалалар ва бандлик, Фан, таълим, маданият ва спорт масалалари ҳамда Ёшлар ишлари қўмиталари, шунингдек, Оила ва аёллар муаммолари комиссиясининг иш фаолияти ва парламентнинг навбатдаги олтинчи сессиясига тайёргарликка бағишланган матбуот анжумани бўлиб ўтди. Унда мазкур қўмита ва комиссия раислари М.Сафарова, Н.Жўраев, А.Зиё ва Ш.Салимова, мутасадди ташкилотларнинг раҳбарлари қатнашди.

Анжуманда таъкидланганидек, ўтган бақт мобайнида Ижтимоий масалалар ва бандлик қўмитаси фаолияти мамлакатимизда инсон омиллига бўлган эътиборни қўллаб-қувватлаган ҳолда олиб борилади. «Давлат санитария назорати тўғрисида», «Меҳнатни муҳофаза қилиш тўғрисида», «Фуқароларнинг давлат пенсия таъминоти тўғрисида»-ги ва бошқа қўллаб-қувватлаган қўнунчилик ва суд-ҳуқуқ масалалари қўмитаси билан ҳамкорликда Меҳнат ва Оила кодекслари сессияларда муҳокама этилиб, қабул қилинди. Ушбу ҳужжатларга замон талабидан келиб чиққан ҳолда тегишли ўзгариш ва қўшимчалар киритилди. Қўнунларни ишлаб чиқиш, уларнинг ўзаро узвийлигини таъминлаш билан боғлиқ барча масалалар батафсил ўрганилиб, таҳлил этилмоқда.

Анжуманда парламентнинг назорат фаолияти кейинги пайтда жойларда ҳуқуқнинг қўлини амалиётини ўрганиш ва таҳлил этишга, қабул қилинган қўнунларни рўёбга чиқаришда ёрдам кўрсатишга қаратилган таъкидланди. Парламент назоратини амалга оширишга бўлган ёндашув жиддий ўзгарди, у анча тартибли ва ушўқоқлик тусини олди.

Биргина ўтган йил давомида қўмита томонидан Андижон, Сурхондарё, Фарғона, Сир-

дарё, Навоий вилотларида ҳамда Тошкент шаҳрида муайян кодекс ва қўнунларнинг бажарилиши ҳамда шу йилнинг биринчи ярим йиллигида эса Хоразм вилотида «Ўзбекистон Республикасида ноғиронларни ижтимоий ҳимоя қилиш тўғрисида»-ги, Тошкент шаҳри ва Андижон вилотида эса «Дори воситалари ва фармацевтика фаолияти тўғрисида»-ги қўнунларнинг ижроси масалалари ўрганилди. Бу жараён натижалари юзасидан тўпланган ҳужжатлар қўмита мажлисларида муҳокама қилинди. Қўнунларни ижро этиш борасида аниқланган хато ва камчиликларни бартараф этиш бўйича алоқадор вазирлик ва идораларга тегишли тавсиялар берилгани қайд қилинди.

Фан, таълим, маданият ва спорт масалалари қўмитасининг ўтган давр мобайнидаги асосий фаолияти икки йўналишда — қўнунчилик фаолияти билан бевосита шуғулланиш ва қўнунларнинг ижро этилишини назорат олиш билан амалга оширилгани таъкидланди.

Оила ва аёллар муаммолари комиссияси бугунги кунда тасдиқланган иш режасига мувофиқ ўзининг қўнунчилик ва назорат-таҳлил фаолиятини давом эттирмоқда. Ижтимоий масалалар ва бандлик қўмитаси билан биргаликда тайёрланган «Аҳолини сил қасаллигидан муҳофаза қилиш тўғрисида»-ги қўнун лойиҳаси Олий Мажлис сессиясида қўнун сифатида қабул қилинди. Хозирда комиссия қўмита билан бирга «Йод тақчиллиги тўғрисида»-ги қўнун лойиҳаси устида иш олиб бормоқда.

Комиссия ўз фаолиятида асосий эътиборни қўнунларимиздаги аёллар ва болаларга белгиланган ҳуқуқлар ва имтиёزلарнинг бажарилиши билан боғлиқ масалаларга қаратмоқда.

(ЎЗА)

БАНКЛАР ҚАЧОН ПАЙДО БЎЛГАН?

«Банк» сўзи итальянча «banca» сўзидан олинган бўлиб, «стол», аниқроғи «пуллик стол» деган маънони англатади. Ўрта асрларда италийлик пулдорлар ҳамёнларидаги, идишлардаги монета (тангалар)ни стол устига қўйиб, ҳисоб-китоб қилганлар.

XII асрларда Генуяда пул ал-маштирувчиларни «bancheri» деб аташган. Агар пулдорлардан биронтаси ишончли оқламаса ва ўз ишига масъулиятсизлик қилса, унинг ўтирган столини синдириб ташлашган ва уни «Vanco rotto» яъни «банкрот» деб аташган. Бизга маълум бўлган «банкрот» сўзи ҳам итальянча «banca» сўзидан олинган.

Банклар пайдо бўлишининг бош-

ланғич нуқтаси бўлиб XVI асрда Флоренция ва Венецияда ташкил қилинган кичик жибобанклар ҳисобланади. Кейинчалик шундай банклар Амстердамда (1605 й.), Гамбургда (1618 й.), Миланда, Нюрнбергда, Генуяда вужудга келган. Бу банклар асосан ўз

мижозлари-савдогарларга хизмат қилган, улар ўрта-маштирувчиларни «bancheri» деб аташган. Агар пулдорлардан биронтаси ишончли оқламаса ва ўз ишига масъулиятсизлик қилса, унинг ўтирган столини синдириб ташлашган ва уни «Vanco rotto» яъни «банкрот» деб аташган. Бизга маълум бўлган «банкрот» сўзи ҳам итальянча «banca» сўзидан олинган.

Банклар пайдо бўлишининг бош-

САВОЛИНГИЗГА ЖАВОБ

сида нақд пулсиз ҳисоб-китобларни олиб борган. Бу банклар ўз мижозларини монеталар таркиби бузилиши туфайли зарар қўришдан ҳимоя қилган. Улар ҳисобларни маълум сумадаги қимматбаҳо металлни ифодаловчи махсус пул бирлигида олиб боришган; жибобанклар ўзларининг буш пул маблағларини давлатга, шаҳарларга,

ФЕРМЕРНИНГ ЖУРЪАТИ

(Боши 1-бетда)

Бундан хабар топган туманимиз мана-ман деган раҳбарлари катта жиноятни фаш қилишгандек, дунёни бошига кўтардилар ва фермерлар ҳўжаликларида ишлайтган комбайнларни бир жойга йиғиб, қишанлаб ташлайдилар. «Ўзи, сизларга шу ҳам бўлаверди!», деб фермерларга иш унуми паст даражадаги Россия комбайнлари берилган эди.

Шундан сўнг, фермерлар даласида ўрим тўхтади. Маҳаллий доираларда... тавалловор қор қилмагандан кейин, учинчи кунга бориб улар Термизга, вилот ҳўқимининг қабулига йўл олдилар. Худойим-худои, деб ўша кунни ҳўқим фуқароларнинг арзи-хोलини тинглаётган экан.

Хуллас, ҳашаматли бино эшиги ёнидаги мулозим акалар билан ўтказилган қисқа муддатли музокарадан сўнг, ичкарига фақат бир киши қирадиган бўлди. Ўзингиз ҳам билиб турганингиздек, бу шарафли вазифа Эшмурод Боймуродовнинг гарданига оқлатилди. Ичкарида эса уни дарҳол алоҳида одамлар бошлаб кетишди. Бевосита вилот раҳбари билан қўришишдан аввал ўзуни ўйлайдиган киши сифатида «ҳўқим бува ҳўзурларига кирганимда, у киши билан қўл олишиб қўришайинми ё бир-неча метр берида тўхтаб турайинми?», дея сўради. «Э-э, у киши камтар одам, мамалол қўл узатиб қўришаверинг!», деган жавоб-тавсия барибир Эшмурод бобонинг юрагини ҳўврукка солди. Худди қутиб ўтиргандек, бу орада оқсоқоли қабулга таклиф қилишди. Кейинги воқеалар шиддат билан ўзи бера бошлади. Эшмурод ака останада кириши билан ҳўқим у кишининг истиқболига юрди, илтифот, таклиф...

Хонада ўтирганларнинг фавқулодда жиддийлиги ва қарорғўнинг хайбати «элчи»ни шошириб ташладими, худди биров орқасидан қувиб келаётгандек, гап бошлади. Буни қарангки, вилот раҳбари ҳаммасидан хабардор экан — ахир, ўша фермер ўғирлик қилтику, — деди у.

«Россия комбайни бугдойни бегона ўт уруғлари ва бошқа ҳас-ҳашаклардан яхши тозалай олмади, — деди Эшмурод ака. — Шундай экан,

тозалаш учун галлани ҳўвлисига тўқмай кўчага тўқсинми? Фермер ҳеч қачон ўзининг молига ўғирлик қилмайди. Унинг давлатга сотган бугдойи ўзининг мулки ҳўсбланади.

Отахоннинг бундай эҳтиросли маърузаси вилот ҳўқимининг воқеага нисбатан муносабатини ўзгартириб юборди. Муваффақиятдан ҳаволанган Эшмурод оқсоқол, шу билан ҳўқим бобони яна қачон кўраман дея, қўнглидаги бошқа гапларини айтишга изн сўради. Изҳозат бўлган, бир неча йилдан бери пахтакорлар тола пулини ололмаётганлигини айтди. Ҳўқим ўша заҳоти шу ерда ҳўзир турган раҳбарлардан масалага тааллуқлисига топшириб берди. Муаммонинг бу даражада тезкорлик билан ечилиши кейинги масалани ҳам ўртага ташла-нишига туртки бўлди. Минерал ўғит ва ёқилғи махсулотлари берадиган идораларга фермерлар олдиндан юз фоиз ҳақ тўламасалар, ҳеч нарса ололмайдилар. Аммо, ташкилотлар, ширкат ҳўжаликлари насияга ёки 15 фоиз пул тўла олиб кетадилар. Нима — фермерлигимиз бизнинг айбимизми? Яна шу заҳоти қимларга-дир кўрсатилган берилди.

Ишлари юришиб кетганидан авжланган Эшмуродбой шартномадан зиёб бугдойни қўлимиздан тортиб олишмоқда, деди.

«Шартномадан ошганимдан бир қўлисини ҳам сиздан ҳеч ким ололмайди. Бу учун мен — қафилман, — дея жавоб берди вилот ҳўқими.

Қаҳрамонимиз яна тек ўтирмади — банклардаги кредит пулларининг ҳаммасини бизнесменлар олиб кетаяпти, фермерга бир сўм ҳам тегмапти, деди. Яна керакли одамларга топшириб берилди. Шундан сўнг, фермерлар эл-чиси ўрнидан турди.

«Муаммолар бўлса келиб туринглр, биргалашиб ечамиз, — дея Эшмурод оқсоқолини қузатди ҳўқим.

Ҳўқимият ёнида Эшмурод бобонинг қиқилиши қутиб ўтирган фермерлар, у кишининг учрашув таассуротларини эшитиб, Шерободага келишганида, аллақачон «қишдан»даги комбайнлар бўшатилиб, далага қиқ кетишган эди.

Тожиддин РАЗЗОҚ

ЮЗИНИ КЎРСАТМАС ЖАНОБЛАР

(Боши 1-бетда)

Оқибатда ҳосилдорликка пугур етмоқда, меҳнаткашининг қўли ишдан совумоқда. Масалан, Риштон тумани «Истиқлол» ҳўжалигидаги оилавий пудрат бошлиғи Н.Зўлаббоев 4 гектар майдонининг ҳар гектаридан шартномадаги 39 ўрнига 54 центнердан ҳўсил олишга эришган. Шартномага асосан унга ортиқча етиштирган 6 тонна бугдой қолдирилиши керак эди. Лекин, бу пудратчи 2,4 тонна дан берилган, холос. Бундай ҳўллар деҳқонларнинг ҳақли эътирозига сабаб бўлиши табиий.

Богдод туманидаги Хазиний номли ширкат ҳўжалиғи пудратчиси З.Ақбаров эса 6,4 гектарли галласига меъёр бўйича 6,4 тонна маъданли ўғит солиш лозим бўлгани ҳолда, унга атиги 2 тонна ўғит берилган. Устига устак сув билан ўз вақтида таъминланмаган. Бунда бюоратчи — ҳўжалик маъмурияти ўз мажбуриятини бажармаган. Ўғит деб зориқиб юрган пудратчиларнинг сон-саногини йўқ.

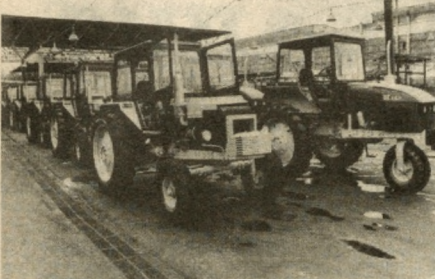
Энди деҳқоннинг йўлидаги иккинчи тизсқа эътибор берайлик. Маълумки, Вазирлар Маҳкамасининг 1999 йил 15 майдаги қарорига кўра пахта етишти-

риш бўйича шартномани бажарган икки ҳўжалик бўлиналари, пахтани қайта ишлашдан олинган пахта ёғи, шрот ва шелуха берилиши лозим.

2000 йил ҳосилдан мамлакатимиз бўйича тузилган шундай 301224 та шартномадан 166182 таси бажарилган ва уларга 68852 тонна пахта ёғи, 279863 тонна шрот ва 222770 тонна шелуха берилиши керак эди. Жўрий йил 1 июл ҳолатида 36 фоиз пахта ёғи, 42 фоиз шрот ва 39 фоиз шелуха берилган, холос.

(Боши 1-бетда)

Агарда ишлаб чиқариш корхоналари, лойиҳа-лаштириш идоралари ва шу каби барча ҳамкорларимизни ҳисобга оладиган бўлсак, метронинг

қурилишида иштирок этувчилар сони 100 дан ортиқ ташкилотга бориб қолади.

Хозирги кунда бешта бекатда безак ишлари низоҳатига етляпти. Айтиб ўтиш жоизки, бу ишларда кўпроқ ўз имкониятларимиздан фойдаланилмиш. Яъни, ҳар домгидек қурилиш ва безак ишларидан асосан мармардан кенг фойдаланилмоқда. Унинг "Зарбон", "Фозгон", "Габро" каби ўндан ортиқ турлари бекатлардаги устун, девор, юриш жойларини безашда ишлатилмоқда. Баъзи бекатларнинг шифтлари юмшоқ ва пишк металл-алюминийдан ишлаб чиқилган. Безак ишлари билан бирга хозирда ўтиш тунелларидаги юмушлар ҳам охираб борапти. Хусусан, шамоллатиш, электр, сантехника ва бошқа махсус дастгоҳларни ўрнатиш яқундади. Умуман бу йўналишдаги ишлар деярли низоҳатга етай деб қолди. Шунинг ҳам айтиш кераки, монтаж ишларида пойтахт вилоятининг мутахассислари ҳам фаоллик кўрсатмоқдалар.

Умуман айтганда, Юнусобод йўналишини тажриба-синув йўналиши билан туташтиради. Чунки унинг айрим участкаларида чўн ишланмалари билан бир қаторда биринчи марта темир-бетон конструкциялари ҳам қўлланилди.

"Юнус Ражабий" бекати Юнусобод йўналишини Чилонзор йўналиши билан туташтиради. Ўзбекистон йўналишига ўтиш учун Юнусобод йўналиши орқали "Мингйўрик" бекатига боришга тўри келади. Яъни, Юнусобод йўналишининг ўзидан бирданга икки йўналишга ўтиш мумкин бўлади.

Хуллас, муддат яқин. Хамшаҳарларимиз метронинг янги йўналишидан фойдаланадиган кунларга оз қолди.

КЎХНА ВА НАВҚИРОН ЧИЛОНЗОР

Чилонзорликлар орасида қадимдан бир ривоят юрди. Қадим-қадимларда эски Тошкентнинг узок чеккасида бир киши яшаган экан. Таркидунё қилиб узок йиллар у жойдан - бу жойга қўчиб юрган бу шайх кексайган чоғида машҳур нон-хўида мева-сига алоҳида меҳри билан шўхрат қозонган.

Мутахассислар фикрига кўра, шу ерлардаги энг қадимий қишлоқлар эрамиздан олдинги I асрлардаёқ мавжуд эди. Шоштепа тепалигидида археологик топилмалар шундан далолат беради. Хатто хозирчага турли замонавий қурилишлар майдонларида унча баянлаб бўлмаган тепаликларини пайкаш мумкин. Чилонзорда улар қўлгаб учрайди. Одатда улар тағида қадимий цивилизация ашёлари яширинган бўлади.

Чилонзор Октепсидида ўтказилган археологик қазилмалар энг қизиқари топилмалари билан диққатга сазовор. Тахминан V асрларда бу ерда ўзига хослиги билан ажралиб турувчи муқаддас маъбада бўлган қалъа борлиги аниқланган.

Узоқ йиллар давомида хозирги Чилонзор ҳудудида тошкентликларнинг қорбоғлари, бегоғлари жойлашган. Шу жойларни фаол ўзлаштириш ва бу ерларда қурилишлар қилиш 50-йилларнинг охирида бошланган. Чилонзор кўчасидаги уйларнинг биринчи гишти 1956 йилда қўйилган. 1957 йили Гагарин кўчасида тўртта турар жой биноси фойдаланишга топширилган. 1963 йил 4 январда Тошкент шаҳрида янги - Чилонзор тумани ташкил этилган. Худди шу йили Муҳимий, Қатортол, Волгоград кўчалари вужудга келди ва кўп ўтай уларда трамвай ва троллейбуслар қатнай бошладилар. 1964 йили "Чилонзор" савдо маркази ва хозирги Фуқрат кинотеатри фойдаланишга топширилди. Хашар йўли билан ёшлар боғи - хозирги Мирзо Улуғбек номли боғ бунёд этилди.

СЕН БАРИБИР МУКАДДАССАН...

Оналар соғлом бўлса, келажакимиз медалари фарзандлар ҳам соғлом ва баркамол, қудратли, билимли бўлиб етишадилар.

Шу мақсадда Мирзо Улуғбек тумани хотин-қизлар кўмитаси ўз фаолиятини тўқизта йўналиш бўйича олиб бормоқда. Булар - инсон манфаатлари, маданий-маърифий, таълим-тарбия, оналик ва болаликни ижтимоий муҳофаза қилиш, хотин-қизларнинг ҳуқуқий билимларини ошириш, тадбиркорлик ва ишбилармонликни қўллаб-қувватлаш, она ва бола саломатлигини муҳофаза қилиш, уларни соғломлаштиришдан иборатдир. Туманда хотин-қизлар кўмитаси, Фридрих Эберт жамғармаси, "Сабо" хотин-қизлар ва болалар маркази ҳамкорлигида "Аёлларнинг фуқаролик ва ҳуқуқий саводхонликлари ошириш"га бағишланган машғулотлар ўтказилди. Шунингдек, туманда фаолият кўрсатаётган "Еш оила мактаби" машғулотлари ФХДБ бўлимида ҳар ойда мунтазам ўтказилиб, унда мустақил ҳаётга қадам қўётган ёш келин-қувваларга оила-ни мустаҳкамлаш, соғлом авлодди дунёга келтириш учун нималарга эътибор бериш кераклиги ҳақида тушунтириш ва масlahатлар берилмоқда.

2001 йил - Оналар ва болалар йили ҳамда "Она

ва бола" Давлат дастурига мувофиқ туман хотин-қизлари, ҳомилалар аёлларнинг саломатлигига жиддий эътибор қаратилган. Балоғатга етган ўсмир қизларни турмушга тайёрлашга, ёшлар тарбияси бўйича маънавий-маърифий тадбирлар, суҳбатларга ҳам қизиқиш катта бўлмоқда.

Туман ва шаҳар бўйича ўтказилган "Ибратли қайнона", "Ибратли оила", "Ибратли келинчақ", "Мафтун", "XXI аср маликалари", "Она нигоҳи - илҳом бешиги" сингари кўрик-танловларда туман хотин-қизлари фаол қатнашиб муносиб ўринларни эгалладилар. Бундай кўрик-танловлар ва ибратли тадбирларнинг ўтказилиши аввало аёллар, оналаримизга бўлган ҳурмат-эътибор, чексиз ғамхўрликнинг ифодасидир. Зеро, аёл бешикни тебратар. Фарзандлар камолини ўйлаган оналарни, аёлларни севиб, ардоқлаш халқимизга хос!

МИЛЛАТИМИЗ - ШАЪНИМИЗ

Маънавият - қалб кўзгуси. Қалбда жамланган барча гўзалликлардан эса муҳаббат у садокат юзига келади. Шунинг учун ҳам Ҳамза тумани маънавият ва маърифат маркази аҳолини юксак маънавиятга эга, маърифатли, миллий ва умуминсоний қадриятларни чуқур англаган, демократик тамойиллар ҳамда фуқаролик ҳаётияти асосларини ҳар томонлама ўзлаштирган, шахсий ва умумий миллий манфаатларни ўзаро уйғун қўра оладиган эркин шахс ва онгли инсон сифатида тарбиялашда самарали ҳисса қўлишни ўз олдига мақсад қилиб қўйган.

Марказ ўз ишчи гуруҳига эга. Унинг таркибида туман прокуратураси, ички ишлар бошқармаси, хотин-қизлар кўмитаси, туман халқ таълими бўлими, олий ва ўрта махсус ўқув юрталари, "Қамолот" ижтимоий ҳаракати, "Маҳалла", "Нуроний" жамғармаларидан вакиллар қиритилган.

2001 йилининг "Оналар ва болалар йили" деб эълон қилиниши ва республика Вазирлар Маҳкамасининг "Она ва бола" Давлат дастури тўғрисида "ти қарори ҳамда бунга асосан Тошкент шаҳар ҳокимининг қароридан келиб чиқиб, таълим-тарбия борасида ҳам кенг қўлланми чора-тадбирлар амалга оширилмоқда. Хусусан, "Она ва бола" Давлат дастурининг ҳамма боб ва бандларини бажариш юзасидан изчил ишлар олиб боришмоқда.

ШАҲАРЧАНИНГ ИБРАТЛИ ИШЛАРИ

Собир Раҳимов туманининг Талабалар шаҳарчасида ёшлар ҳокимлиги тўзилиб, бугунги кунда у

ТОШКЕНТ: ЮЛДУЗЛАРНИНГ ЁРҚИН ЗУҲРОСИ

ўз фаолиятини ёшлар бўйича барча масалаларни ижобий ҳал қилишга қаратган.

Шаҳарчада талабалар учун долзарб ҳисобланган ижтимоий-иқтисодий масалалар ҳар томонлама амалий ечимини топиши учун барча шароитлар яратилган. Фикримизнинг далили сифатида ёшлар ҳокимлиги номига тушган аризалар эмас, балки кўпроқ уларда кўрсатилган барча илтимосномалар тезлик билан қондириляётганини айтиб ўтиш мумкин. Бу ҳақда "Ёшлик" шаҳарчаси ҳокими Аъзам Ақромжўаев шундай дейди:

- Маълумки, бу шаҳарчада асосан ётоқхоналарда жойлашган талабалар, шу жумладан, оилали ёшлар истиқомат қилади. Яъни улар ота-оналари, қариндошларидан анча йироқда бўлиб, моддий ёрдам олиш учун ҳеч қанчага мурожаат қилолмайдилар. Шуларни инобатга олган ҳолда 1992 йилда "Ёшлик" шаҳарчаси маъмурий ҳудуд сифатида Собир Раҳимов тумани таркибида тузилгандан сўнг 1995 йилда унинг қошида "Маҳалла" жамғармаси, 1998 йилда ётоқхоналараро "Университет" ва "Зиё" маҳаллалари ташкил қилинди.

Жамғарманинг асосий маблаглари бугунга қадар саховатли инсонлар - ҳомийлар ҳисобига жамланмоқда. Ёшларимизга ҳамда шаҳарча бўйлаб қамраб олинган 9 та маҳалладаги муҳтожабларга савқоз турдаги озиқ-овқат, кийим-кечак, керакли уй жиҳозлари ҳам ёрдам сифатида берилди...

"Ёшлик" шаҳарчасида талабаларни ижтимоий ҳимоялаш, бўш вақтларини мазмунли ва унмulli ўтказишлари учун шароит яратиш, ўқиш ва яшаш шароитларини яхшилаш, иқтисодий аҳолиларини ўнгламоқчи бўлганлар учун иш жойлари яратиш, ёшларнинг ҳуқуқий онгини ошириш ва бошқа долзарб муаммолар босқичма-босқич амалий тарзда ҳал этиб келинмоқда.

Дарҳақиқат, бу ерда қилинаётган ишларнинг қайси бири билан яқиндан танишмайлик, ҳар бирида ёшларнинг муаммолари ўз ечимини топаётганига тўла ишонч ҳосил қилдик.

КЎЗ ҚУВНАЙДИ, ДИЛ ЯЙРАЙДИ

Мустақиллик йилларида Мировот тумани чиндан ҳам энг обод ва гўзал масканга айландики, бу ерда бунёд этилган кўркам, замонавий турар жой бинолари, мухташам иморатлар, равоқ қўчалар - ҳамма-ҳаммаси кўзни қувнатиб, дилини яйратди. Айниқса, туманининг Госпитал мавзеси чиройига таъриф йўқ. Бу ердаги "Мировот" бозори, ўн йил ичида бунёд этилган 4, 5, 9, 12 қаватли уйлар, Сарикўл кўчасидаги санат касб-ҳунар коллежи, Тошкент темир йўл институтининг 600 ўринли академик лицейи, Тошкент политехника касб-ҳунар коллежининг 900 ўринли бинолари, Афросиёб-Нукус кўчасининг бугунги жамоли, маҳалларда кад ростлаган шинам гузарлар, 328-мактаб, 60-болалар боғчаси ва бошқа бир қатор иншоотлар туманининг бугунги чиройи, қурилиш ишларининг жадвал олиб бориладиганидан дарак бериб турибди.

Нукус кўчасида бунёд этилаётган 5 ва 9-қаватли уйнинг биттаси фойдаланишга топширилди. Кейинги йилларда Ойбек кўчасида кад ростлаган

6 ва 9 қаватли уйларда бахтиёр оилалар яшашмоқда. Кўчадаги шундай уйлардан бири эса Мустақиллик байрами арафасида фойдаланишга топширилди. 18 хонадонга мўлжалланган 9 қаватли уйни 26-қурилиш бошқармаси қурувчилари бунёд этишмоқда. "Ўзуйжой-жамғармабанк" буюртмасига асосан қуриляётган ушбу уй хоналарининг кенглиги, яшовчилар учун барча қулайликлар мужасамлиги билан ажралиб туради.

Туманда хозирги кунда 206 та қўшма корхона, 1622 та кичик ва ўрта бизнес корхоналари фаолият кўрсатмоқда. Шундай корхоналардан бири "Иродат" хусусий тикувчилик корхонаси бўлиб, бу ерда буюртма асосида маҳсулот ишлаб чиқарилади.

Ўтган йили корхонада 7 миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилди. Йилнинг биринчи чорағида эса 2 миллион 736 минг сўмлик маҳсулот тайёрланди. Корхонада иш унуми ва сифатига алоҳида эътибор бериб меҳнат қилаётган илғор тикувчилардан С.Маннопова, Т.Нечаева, М.Жалилова, Л.Саидқулвалар бошқаларга намуна бўлишмоқда. Келгуси режалар ҳам бисёр. Ният - корхонани янада кенгайтириш, маҳсулот турларини кўпайтиришдан иборат.

Корхона ахли хозирги кунда ҳар қанонгидан унумли ва самарали меҳнат қилиб, энг улуг, энг азиз байрамимиз - Истиклолимизнинг 10 йиллик тўйини меҳнатда муносиб ютуқлар ва ёруғ юз билан қутиб олиш ниятидадирлар.

МАҲАЛЛА - ЖОНИМГА МАЛҲАМ

Булбул чаманини севади, инсон Ватанини. Жаннатком Ватанимиз бор. Биз, аввало, шу мустақил, озад ва беповён, бахтиёр ва гулгун Ватанимиз билан фахрланамиз. Ҳар бир тирик жон борки, она оғушида она меҳри билан ўсиб вояга етади. Она юрт инсоннинг бахт-саодати, ифтихори ва севинчидир. Ватан ичра кичик ватан саналмиш маҳаллалар ҳам одамларнинг бошини қовуштирадиган, турмуш маданиятини шакллантиришда катта рол ўйнайдиган, меҳр-муруват каби эзгу фазилатлар, азалий удулларимиз қарор топадиган муқаддас маскан.

Шайхонтоҳур туманида жойлашган 48 та маҳаллада олиб бориляётган маданий-маърифий ишлар "Ватан - саждагоҳ каби муқаддасдир", "Ўз уйингни ўзини асра" каби улуг ва эзгу ниятларни ёшларга синдириш, мустақиллик буюк неъмат эканлигини тушунтиришга қаратилган.

Тумандаги "Янги Комолон" маҳалласига кириб борганимизда пиру бадавлат, юз-кўзларидан меҳр ва бугунги кунга шукроналик ёғилиб турган отахонлар давра қуриб, бир пиёла чой устида гурунқ қилиб ўтирганларининг гувоҳи бўлдик.

-Маҳалламизда 5850 та аҳоли, 1300 хонадон истиқомат қилади. 18 та кўп қаватли уйлар мавжуд бўлиб, кўп миллатли халқимиз бир оила фарзандидек тинч, аҳил яшаб келмоқда. - дейди маҳалла оқсоқоли Қоҳҳор ака Содиков. - 1995 йилда мана шу шинам маҳалла гузари қурилгандан бери атрофимиздаги "Эшонгузар", "Қомолон", "Катта боғ" маҳалласи билан ҳамкорликда барча тадбирларни ўтказиб келмоқдамиз. Маҳалламиз ахли барча юмушларда: ободонлаштириш, қўламазорлаштириш ишларида ва ҳашарларда бажонидил қатнашиб келмоқда. Мана, кўриб турганимиз кўм-кўк ва мевали боғимизда анжир, шафтоли, узум ва бошқа мевалар шигил ҳосилга кирди, кўрган кишининг баҳри дили очилди. Маҳалламиздаги кам таъминланган 30 дан ортиқ оилани, қарияларни, ногиронларни, уруш ва меҳнат фариҳлирини йўллаш, ҳолидан хабар олиб, меҳр-муруват кўрсатиш доимий вазифамизга айланган. 11 та маҳалла фаоли билан бамаслаҳат иш кўрамыз. Маҳалламизда жойлашган 34, 84-мактаб ва боғча билан яқин ҳамкорлик ўрнатганмиз. Яқинда маҳалла номидан 34-мактабга 165 минг сўмлик 270 та китоб соғва қилинди. Уй-жой, коммунал тўловларда ҳам кам таъминланган оилаларга ҳам ёрдам кўрсатилди. Маҳалламизда футбол майдончасини ташкил қилдик, у ерда кўзимиз нури болаларимиз спортнинг ҳамма тури бўйича шугулланмоқда. Мунтазам спорт мусобақалари ўтказилиб келинмоқда. Шу кунларда эса ёнимиздаги бўғ ётган майдондада "Буталок" деб номланган болалар спорт майдончасини қуриш ниятидамыз. Бу бизнинг Оналар ва болалар йилида келажакимиз медалари бўлмиш фарзандларимизга соғамиз бўлади.

Мустақиллик байрами арафасида Ақмал Икромов туманида қатор замонавий ва қулай ижтимоий, маданий-маиший мажмуалар фойдаланишга топширилиши мўлжалланган. Бундан ташқари Қадрлар тайёрлаш миллий дастурини амалга ошириш борасида 3 та ўқув юрти - ҳунармандчилик ва агротехнорат коллежлари ҳамда солиқ ва боғхона органлари академиясида қурилиш, қайта таъмирлаш, ободонлаштириш ишлари давом этирилмоқда.

Хусусан, 1-ўйсозлик комбинатига қарашли 26-қурилиш бошқармаси томонидан ҳунармандчилик коллежи ҳудудида янги 4 қаватли ўқув биноси бунёд этиш ишлари олиб боришмоқда. Лойиҳа бўйича бинонинг 1, 3-қавати технология корхоналари Маънавият ва маърифат марказига мўлжалланган бўлиб, 4-қават устакхоналарга ажратилади. Бу ерда, шунингдек, спорт майдончаси ҳам барпо этилади.

ЗАМОНАВИЙ ЎҚУВ МАСКАНЛАРИ

Мустақиллик байрами арафасида Ақмал Икромов туманида қатор замонавий ва қулай ижтимоий, маданий-маиший мажмуалар фойдаланишга топширилиши мўлжалланган. Бундан ташқари Қадрлар тайёрлаш миллий дастурини амалга ошириш борасида 3 та ўқув юрти - ҳунармандчилик ва агротехнорат коллежлари ҳамда солиқ ва боғхона органлари академиясида қурилиш, қайта таъмирлаш, ободонлаштириш ишлари давом этирилмоқда.

Хусусан, 1-ўйсозлик комбинатига қарашли 26-қурилиш бошқармаси томонидан ҳунармандчилик коллежи ҳудудида янги 4 қаватли ўқув биноси бунёд этиш ишлари олиб боришмоқда. Лойиҳа бўйича бинонинг 1, 3-қавати технология корхоналари Маънавият ва маърифат марказига мўлжалланган бўлиб, 4-қават устакхоналарга ажратилади. Бу ерда, шунингдек, спорт майдончаси ҳам барпо этилади.

Ўтган йили коллеж мақомида ўз фаолиятини бошлаган маъзур ўқув юртининг янги биноси битгандан сўнг Жанубий Кореядан келтирилган техник анжомлар, асбоб-ускуналар билан таъминланди. 500 ўринли коллежда заргарлик, полчилик, тикувчилик, нақшошлик, ёғоч ўймакорлиги, кичик ва ўрта бизнес ҳисобчиси мутахассислиги бўйича

уч йил давомида тахсил олган битирувчилар шартнома асосида йўлланма билан "Шарқ гули", "Фотон", "Нур", "Феруз оға", "Юлдуз" каби ишлаб чиқариш корхоналарига ишга жойлашиши мум-

кин бўлади.

ЮРАКДАГИ МАНГУ ИСТИҚЛОЛ

Бугун ҳар бир ўзбекистонлик муқаддас айёмни ўзгача шукўқ билан қутиб олишга тайёргарлик кўрмоқда. Хусусан, бу байрамни шахримизнинг Сергели тумани ахли муносиб қутиб оляпти. Бу ҳақда туман ҳокими Мидҳад Йўлдошев шундай деди:

-Бу ҳурият, бу байрам мангу машъали каби юрагимиз тўб-тубида ҳамиша оловлиниб туради. Чунки Мустақиллик аталмиш бу улугворликнинг замирида ота-боболаримизнинг, буюк аجدдоларимизнинг орзу-умидлари, қанча-қанча заҳматли, унутилмас кунларнинг сўровлари бор. Шу сабаб ҳам бу байрамни ҳар қанча эъозласак, қўлларга қўтарсак, кўзимизнинг кўрида асрасак, оз. Ўн йилдирик, қўлга киритилган истиқлол она диёримиз узра қанот қоқмоқда, ҳар бир хонадонга бахт улашмоқда.

Ҳар йилги режа ва дастурлардан ўрин олган, қилиниши шарт бўлган юмушларимизнинг асосини турли соҳа йўналишлари ташкил этади. Хусусан, иқтисодиётнинг барқарорлигини таъминлаш, бозор илохотларини қўқулаштириш, корхоналарнинг молиявий аҳолини мустаҳкамлаш ва уларнинг салоҳиятини кенгайтириш, тадбиркорлиқни қўллаб-қувватлаш, кичик ва ўрта бизнесни ривожлантиришга кенг эътибор қаратилган. Агарда биз қанчалки ушбу йўналишларда муваффақиятларга эришсак, шунчалки давлатимиз ҳам мустаҳкамлиниб бораверади.

Жорий йил давомида йирик, кичик ва ўрта, ёрдамчи корхоналар ҳамда хусусий тадбиркорлик билан шугулланувчилар солиштирма нархларда 11 миллиард 269 миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқаришди. Яъни 105,5 фоиз ўсиш суръатига эришилди. Халқ истеъмол молларини ишлаб чиқариш ҳажми ҳам 106,1 фоизга оширилиб, 3 миллиард 391 миллион сўмга етказилди.

Бугунги кунда туманда 1532 та юридик мақомага бўлган кичик ва ўрта бизнес корхоналари, 2793 та яқна шахс тартибда тадбиркорлик билан шугулланувчилар бўйичага олинган. Бу ютуқларга эришишимизда соҳага тегишли қонунчиликни эркинлаштириш, турли йил имтиёз ва имкониятлар яратиб берилганлиги муҳим ўрин тутди.

Шу билан бирга кейинги йиллар давомида чет эл инвестицияли, кичик ва ўрта бизнес корхоналарининг ҳамда хусусий тадбиркорларнинг умумий ишлаб чиқаришдаги улуши ортиб бормоқда ва бугунги кунга келиб бу кўрсаткич 35 фоизга яқин микдорни ташкил этади. Кам таъминланган ва кўп болали оилалар ҳамиша бизнинг эътиборимизда. Уларга имкон қадар ҳар томонлама қўмак беришга тайёрымиз. Оналар ва болалар йилида истиқлолимизнинг 10 йиллик тўйининг нишонланганининг ўзи бир катта бахт. Дарҳақиқат, маҳалла йиғинлари қарори билан 688 нафар кам таъминланган оилаларга 10 миллион сўм, ўн олти ёшгача болали оилалардан 294 нафарига 39 миллион сўм, икки ёшгача болали аёлларнинг 1901 тасига 43 миллион сўмлик моддий ёрдам кўрсатилди. Бу қилинаётган ишларимизнинг барчаси юртимизнинг тинчлиги, халқимизнинг фаровон ҳаёт кечирishi учундир.

СЎНГИ СЎЗ

Шаҳримизда қўллаб Ўзбекистон Қаҳрамонлари яшашиди. Улар орасида Саид Аҳмад, Абдулла Орипов, Эркин Воҳидов сингари эл ардоғидаги ёзувчи ва шоирлар, Холқўжа Умаров сингари қурувчи, Мавлуда Исмаиловдек халқ таълими фидойилари бор. Улар ўз соҳасининг усталари, ҳар бир ишда элга ибрат инсонлар. Шундай олижаноҳ ва Ватан истиқболи йўлида жон фидо қилаётган кишилар бор юртининг юки ҳеч қачон ерда қолмайди. Шундай зотлар яшаётган юрт бахтини

қўйлаб, унинг истиқлолини мустаҳкамлаш бахти бизга насиб этган экан, бунинг учун Тангри таолога минг бор шукроналик айтишмиз керак.

Шу ўринда қайд этиш керакики, озодалмикнинг 10 йилда юртимиз ва унинг пойтахти Тошкентда оламшумул ишлар, ҳар қандай мақтовга аризғулик юмушлар, қашфийётлар қилинди. Бугун биз эса шахримизда рўй берган ангиланиш, ўзгаришлар ва бунёдкорлик ишларидан бир шингили ҳақида ҳикоя қилдик. Тошкентимизда бундай хайрли ишлар узлуқсиз давом этмоқда. Келинг, кўринг, ҳавас қилинг, азиязлар, бугун мисли келиндек ял-ял яшнаб турган шахримиз жамоли сизни ҳам албатта ўзига мафтун этаҳақлигига ишончимиз қолди.

Маҳмуд КОМИЛЖОНОВ, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган журналист.

ЕТТИ ИҚЛИМДАН

БИР ШИНГИЛ

МОЖАРО МУҲОКАМА ЭТИЛДИ

Кеча ислом давлатлари ташаббуси билан БМТ Хавфсизлик Кенгашида Яқин Шарқ можа-роси муҳокама этилди.

Ироқда эса Фаластин озодаллиги учун курашувчи кўнгиллилардан иборат "Қуддус Армияси" тузилди. Хозирда унга 7 мингга яқин киши аъзо бўлди.

Ўз навбатида Исроил ҳукумати ҳам Хиндистон, Туркия, Хитой, Сингапур, Австралия, АҚШ ва бир неча Оврупо давлатлари билан хавфсизлик хизмати борасида махфий битим имзолади, дея хабар беради Исроилнинг "Хазаретц" газетаси.

ҲУКУМАТ ШУБҲА БИЛДИРМОҚДА

Македония ҳукумати ҳамда албан жамоатчилиги вакиллари ўртасида тинчлик шартнома-си имзоланганидан сўнг НАТО қўшинла-ри мамлакатга кири-тила бошладилар. Кўни кеча уларнинг би-ринчи бўлинмаларидан бўлмиш 200 га яқин чехиялик, франциялик, британиялик аскарлар Скопьега етиб келишди. Эндиликда улар 30 кун мобайнида жангариларнинг белгиланган махсус жойга қурол-яроғларини тўпашларини назорат этадилар ва шундан сўнг ўша асхаларни мамлакатдан олиб чиқиб кетадилар.

Албан исёнчиларининг билдиришларича, хозирда уларда жаҳми 2,5 мингга ўқотар қурол бор экан. Аммо, Македония ҳукумати исёнчиларнинг асосий қурол омборлари тоғ ичига беркитилган, дея гумонли фикр билдирмоқда. Кўни кеча э

БУХОРОДА КИНОФЕСТИВАЛ

17 августда эрта тонгдан Бухоронинг темир йўл бекатида карнай-сурнайлар садоси авжига чиқди. Тошкентдан келган поезд тўхташи билан жамоатчилик вакиллари, жажжи ўғил-қизлар Бухорода бўладиган республика 4-миллий фильмлар фестивали иштирокчиларини зўр шодоналик билан кутиб олиб, уларга гулдас-талар совға қилишди. Санъаткорларга ҳурмат эҳтиром сифатида уларга нон-туз тўтилди.

Бухороликлар санъаткорларни кўча ва навқирон воҳага ташриф буюрганликлари, ўзбек киноси байрами билан қизгин табриқладилар. Шу кунни "Бухоро" меҳмонхонасида фестивал иштирокчиларининг оммавий ахборот воситалари ходимлари учун матбуот анжумани бўлиб ўтди.

Ўзбекистон халқ артисти, Давлат мукофоти лауреати, танили киносценарист Шухрат Аббосов анжуман катнашчиларига фестивал дастурига қиритилган фильмлар, уларнинг ижодкорлари ҳақида гапириб берди.

—Ватанимиз мустақиллигининг 10 йиллиги нишонланадиган кутлуг айём арафасида ўтадиган бу анжуманга кинематографларимиз "Пари момо", "Мешполон", "Ойикон", "Бахт қадри", "Чаёнгул" бадиий фильмларини, "Истиклол фидойилари", "Табаррук замин", "Фикҳ олами султони" сингари 30 га яқин ҳужжат ва илмий-оммабоп картиналарни олиб келишган, — деди у. — Фестивалга ташриф буюрган барча кинематографчи-лар ва артистлар ўзларини Бухоро фарзанди деб билдилар. Чўки ўзбек киносига шу шариф шаҳарда тамал тоши қўйилган. Бу муборак заминда биринчи ўзбек бадиий фильми яратилган.

Шундан сўнг матбуот анжуманида Ўзбекистон илмий-оммабоп ва ҳужжатли фильмлар студиясининг бош муҳаррири Тоир Юнусов, режиссёр Собир Назармухаммедов, дубляж устаси Мукамбар Раҳимова ва бошқалар журналистларни қизиқтирган қўлдан-қўл савол-жавоб қайтардилар.

Оқшом чоғи минглаб кино мухлислари, эл севган санъаткорлар байрамона безатилган амфитеатрда тўпландилар. Бу ерда республика 4-миллий фильмлар фестивалининг тантанали очилиш маросими бўлиб ўтди.

Тантанавор оҳанглар ва тўпланганларнинг гўлдирок қарсақлари остида санъаткорлар фестивал байроғини кўтардилар.

Шундан сўнг республиканинг танили кино ва эстрада артистлари фестивалга бағишланган шоу-томошани намойиш этдилар.

Фестивал иштирокчилари Бухоро кўнлари давомида беш гуруҳга бўлиниб, Ёғдудов, Бухоро, Вобекент, Жондор туманлари ва Ғазли шаҳри меҳнатқашлари билан ижодий учрашувлар ўтказдилар, ўзларининг янги фильмларини намойиш этдилар.

Абдужалил ХАЛИЛОВ,
Дилмурод ЖАББОР.

Келин салом.

Б.АКРАМОВ сурат-лавҳаси.

"ЎТ ЕГАНИМ ЯХШИ"

Медицина соҳасининг етук билимдони Гиппократ қариган пайтида тинч ва хотиржан яшмоқчи бўлиб, узокдаги бир тоғнинг гориди яшабди.

Бир кунги подшо касал бўлиб қолибди ва Гиппократни тоғлиб олиб келиш учун вазирини юборибди. Донишманд Гиппократ устига ўт-ўландан кийим кийиб, ҳар хил дори-вор ўтларни еб тирикчилик ўтказар экан.

Вазир Гиппократни подшо сароига тақлиф қилганида, у

рад жавобини бериб, вазирга: —Мен одамлардан қочиб, шу ерда ўзим тинч яшайман. Подшога хизмат қилмасликка қасам инганман.

Шунда вазир: —Подшоҳга хизмат қилганимда, ўтнинг таънавул қилиб ўтирмаган бўлар эдинг, — дебди.

Гиппократ кулиб: —Ўт ейишни ўрганганимда сен ҳам подшога хизмат қилмаган бўлар эдинг, — деган экан.

Қидирбой Тўлабоев тўплаган.

УЛУҒ КИШИЛАР ҲАЁТИДАН

ДАРД ТОРТГАН ҲАЙКАЛ

(Боши 1-бетда)

Сафардан келиб қараса, бу гал унинг хотини бир одам билан сўхбатлашиб ўтирган эмиш. Рашқчи савдогар ёнидан ханжарини олиб у одамни чопиб ташлабди. Йигит одам деб ўйлаган нарсаси хайкал кулаб тушиб, унинг ичидан зардоб сизиб чиқибди. Аёл ўзи учун ясаб олган хайкалга дардларини айта-айта тирик қолган, унинг дардлари эса хайкалга ҳам таъсир қилиб ичда зардобга айланган экан.

Халқимизда "одам одам билан тирек", деган нақл бор. Ушбу нақл замирида шу ривоят мазмунини ётади.

Инсонга тафаккур берилган экан, унинг сўзлашишга, фикр алмашишга ҳам эҳтиёжи бўлади. Инсон сўзлай олиши билан ҳайвонлардан ажралиб туради. Шунинг учун ҳазрат Навоий инсонни Гуҳари Шариф, яъни азиз гавҳар, деб атайдиган. Ҳазрат Навоий сўз, яхши ва ёмон сўз, сўзнинг қудрати, хушсуҳан одам, тўғри ва ёлгон сўзнинг оқибатла-

ри ҳақида талай фикрлар билдирганлар. "Сўз борки, эшитувчининг танига жон киритади", дейди шоир.

Ривоят қилишларича, Қайс Лайлининг ишида жузунни бошидан ортиб бетоб бўлиб, иситмаси кундан кун ошади. У жон талвасасига тушганда Лайлини бундан оғох қиладилар. Лайли Мажнунга хат ёзиб, унинг ҳол аҳолини сўрайди. Жон берай деб турган Мажнунга Лайлининг хатини ўқиб эшиттирилганларида унга жон қайтадан киргандай бўлди. Қанча-қанча табибларнинг дори-дармонлари, қилган чора-тадбирлари таъсир қилмаган эди. Унга маъшуканинг хатини кунда ўқиб турдилар, Мажнун аста-секин тузала бошлади.

Ширин сўз соф кўнгиллар учун асал каби тоғлидир. Хушсуҳан одам юмшоқлик билан дўстона сўз айтади, кўнглига тушиши мумкин бўлган юз ғам — унинг сўзи билан даф бўлади. Сўзда ҳар қандай яхшиликнинг имкони бор, шунинг

учун айтадиларки, нафсининг жони бор.

Маънили, гўзал сўхбат киши дилини равшан этади, яхши кайфият беради. Мутафаккир шоир Навоий дейдики, сўзловчи ҳолига эмас, сўз ҳолига бок. Бахт бағишловчи тоза руҳ манбаи ҳам тил. Тил билан дил бир бўлса яна яхши. Инсон яхши фазилатга, обрў, хурматга эришмоқчи бўлса, унинг талаби ширинсўзликдир. Тил ширинлиги кўнглига ёқимлидир. Қуйдаги байта Алишер Навоий хажр сўзи ошиқни ўлдирди, висол ҳақидаги хабар эса унга жон бағишлайди, деб сўзнинг қудратига баҳо беради:

Ҳар неча бийми хажр сўзи ошиқ ўлтурур,

Вуслат башорати яна жисмига жон берур.

Демоқчиларки, сўзнинг қудрати, имконияти чексиз экан, уни ҳамиша яхши амаллар учун ишлатмоқ, эзгулик учун сарф этмоқ лозим.

Дилрабо АБДУЛЛАЕВА

БУХОРО "УНИВЕРСИАДА — 2002"ГА ТАЙЁРЛАНМОҚДА

Ўтган йили Наманган вилоятида мамлакатдаги олий ўқув юрлари, лицей ва коллеж талабалари иштирокида "Универсиада — 2000" мусобақалари ташкил этилган эди. Маълумки, Универсиада йўналишлари ҳар икки йилда бир марта ўтказилади. Навбатдаги "Универсиада — 2002"ни май ойида Бухорода ўтказиш режалаштирилган. Албатта, бундай катта мусобақани ўтказиш осон эмас.

Бош мусобақалар эса "Бухоро" ўйингоҳида бўлиб ўтади. Шу пайтгача 11 минг томошабин баҳрига сиғдириб келган ўйингоҳда кенг кўламли таъмирлаш ишлари асосий босқичга ўтди. Халқаро андозаларга мос замонавий таъмирдан сўнг 25 минг томошабин универсиада мусобақаларини томоша қилиш имконига эга бўлади. Бундан ташқари, ўйингоҳдан теннис, волейбол, баскетбол, велоспортга ва кураш секциялари ҳам ўрин олади. Умуман, жаҳон андозалари асосида таъмирланаётган ўйингоҳга қарийб 2,5 миллиард сўм маблағ сарфлаш кўзда тутилган.

Талабалар шаҳарчаси ҳам бутунлай қайта жило топади. Бундан ташқари, "Семурғ", "Олимпия", "Ёшлик" спорт мажмуалари, "Умид" ўйингоҳи ва шаҳардаги маҳсулоти хавзалари ҳамда баъзи вилоят марказига яқин туманлардаги лицей ва коллежларнинг ўйингоҳлари ҳам универсиада талаблари даражасига келтирилади.

Маълумотларга қўра, "Универсиада — 2002"да спортнинг 11 тури бўйича мусобақалар ўтказилади. Бу йўналишда гўлиб чиққан жамоаларга Президент совғалари топирилади. Меҳмонларга совға сифатида қадимий Бухоронинг тарихий обидаларидан иборат рангли буклетлар чоп этилади. "Универсиада — 2002" ёзуви тушган кийим-бошлар сотувга чиқарилади.

Маннон ОТАБОВ,
Дилмурод ЖАББОР.

ОММАВИЙ САНЪАТ ҚАНАҚА БЎЛАДИ?

(Боши 1-бетда)

Жуда кўпгаб яккахон ижрочилар, гуруҳлар пайдо бўлди, улар телеэкранларда, санъат ва маданият саройларида тўхтовсиз чиқишлар қилиб туришибди. Аммо бу ижрочиларнинг анча қисмида маҳорат етишмади, улар ижро этаётган кўшиқлар, рақслар замон талабига жавоб бермади.

Айрим мутасадди одамлар бу камчиликларни ҳаспўшлаб "эстрада энг оммавий санъат, ундан катта профессионализмни талаб қилиб бўлмайди" деган фикрларни билдириб қолишди.

Хўш, оммавий санъат қанақа бўлиши керак? Оммавий санъатдан юксак профессионализмни талаб қилиб бўлмайди-ми-йўқми?

Эстрадининг оммавийлик хусусияти — бу унинг нуқсони эмас, балки фазилати бўлиши керак. Оммавийлик кўпчиликнинг диққат-эътиборига қаратилган бўлиб, минглаб кишилар, айниқса, ёшлар шўх, ўйноқ кўшиқларни тинглаб, рақсларни томоша қилиб, дам оладилар, завқ-шавққа тўладилар. Лекин, бу дегани эстрада санъатида маҳорат, талантнинг унчалик роли йўқ деган гап эмас.

Эстрада санъатида талант, маҳорат бош мезон бўлмай қолди. Кўпгаб кўшиқларни тинглаб, умуман саҳнага чиқиш учун озгина зарур бўлган овоз бўлса кифоями, деб ўйлаб қоласиз. Бу овозда оҳанг, ички маданият йўқ, музикаларнинг шовқин-сурони ичда ижрочининг товуши сезилмайди, баъзи иккинчи қаторли нақорат ўнлаб марта такрорланганда жонингизни олиб қочишга жой тополмай қоласиз.

Нима учун саёз, олди-қолди гаплардан иборат шеърлар кўшиқ қилиб айтиляпти, нима учун бу шеърларнинг мазмун, моҳиятини, шеърларга басталанаётган куйларнинг жозибасини, кўшиқчиларнинг маҳоратини ҳеч ким текширмайди, қандай қилиб улар телеэкранда тўхтовсиз чиқарилди, катта санъат саройларида концертлар бераверади? Бу ишларнинг асл сабабларини аниқлаб олайлик.

Биринчи навбатда шеърлар ҳақида.

Хозир шоирлар кўпайиб кетди. Аксарият шеърларда муҳаббат мавзуси устун. Инсоннинг энг олий ҳиссиёти ифодаси бўлган муҳаббат олди-қолди гаплар йиғиндисидан иборат бўлиб қолмоқда. Шеърга талаб пасайиб кетган. Газета, журнал, нашриётларнинг аксарияти тижорат йўлига ўтиб олишган. Абдулла Қаҳҳордек қаттиққўл бир устозга ташналик шундай сезилиб турибди.

Кўшиқчиларнинг кўпида туғма бадиий истеъдод йўқ. Ҳар қандай одам ижро этиши мумкин бўлган кўшиқлар кўпайиб кетган. Иккинчи томондан кўшиқчилар ўз маҳоратларини ошириш учун чинакам машқ, меҳнат қилишмаяпти. Бунинг учта сабаби бор:

Биринчидан, талант, истеъдоди борми-йўқлигидан қатъий назар, ҳар қандай кўшиқчига телеэкран, маданият саройи бериб қўйилмоқда. Бунда ҳам ошна-оғайнигарчилик, тижорат асосий рол ўйнамоқда.

Иккинчидан, таланти, гоҳо истеъдоди паст кўшиқчилар давлат мукофотига сазовор бўлишмоқда, уларга хизмат кўрсатган, халқ артисти унвонлари берилмоқда.

Учинчидан, яна бир омил бор. Бу томошабинларнинг олқишлари. Бу масала ниҳоятда муҳим, ҳал қилувчи аҳамиятга эга.

Саёз, олди-қолди гаплардан иборат бўлган, кўшиқчилик истеъдодидан йироқ бўлишга қарамадан, музикаларнинг шовқин-суронига берилиб, чапак чалиш, ўрнидан туриб ўйнаб кетаётган юзлаб ёшларнинг ҳаракатини қандай тушуниш мумкин?

Минг афсус билан шуни қайд этиш керакики, аксарият ёшларимизда эстетик дид жуда паст. Улар фақат дам олиш истаги билан концертга киришади. Аммо дам олиш ички маънавий эҳтиёжларни қондириш асосида рўй бериши керак, деган ақида уларнинг вуқудига сиғмаган. Ҳозирги кўшиқлар ёшларнинг эстетик дидларини ривожлантириш ўрнига, уларга янада салбий таъсир қилмоқда. Эстрада санъатидаги энг катта нуқсон мана шундан иборат.

Бир томондан томошабинлар чапак чапаверса, иккинчи томондан, концерт бериш учун уларга ҳамма имкониятлар яратиб берилган бўлса, мактовлар, унвонлар, катта пул маблағлари — ҳаммаси муҳайё бўлса, ўз устингда ишлашнинг нима ҳолати бор?

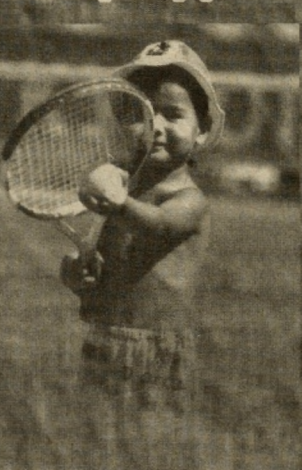
Агар биз эстрада кўшиқларининг бадиий-ғовий савияси, кўшиқчининг ижодий маҳоратини оширишни қаттиқ талаб қилсак, саёз, бетасир, ғовий чалқаш кўшиқчиларнинг саҳнага чиқишига йўл қўймасақ, биз икки томонлама ижодий натижага эришамиз: бир томондан, эстрада санъатининг юксалишига, XXI аср талабларини, миллий руҳни ўзида акс эттиришига эришсак, иккинчи томондан, томошабинларнинг эстетик дидлари юксалишига эришамиз. Бу борада ҳамма имкониятлар яратиб берилган бўлса, мактовлар, унвонлар, катта пул маблағлари — ҳаммаси муҳайё бўлса, ўз устингда ишлашнинг нима ҳолати бор?

Оммавий маданият, оммавий санъат деган тушунчалар бор. Аммо, "оммавийлик" деган тушунча "саёзлик", "юзакилик" деган маънони англатмайди. Оммавий санъатни ғовий-бадиий асоси юқори бўлсагина у халқнинг диди ва маданиятини ривожлантиришга ҳисса қўша олади. Санъат томошабинларнинг, хусусан, диди ҳали унча ривожланмаган ёшларнинг талаб ва истақларига мослашиш эмас, балки уларга таъсир қилиб, дидларининг ўсишига туртки бериш лозим. Яъни, эстрада санъати томошабинлардан бир қадм олға юриши, уларда ҳаёт, Ватан, бахт, кураш ҳақида фикр уйғотиши, бунинг улардаги эмоционал-ҳиссийларга таъсир қилиш орқали амалга ошириши зарур.

Бозор иқтисодиётига ўтиш жараёнида барча иқтисодий, социал, маънавий жараёнлар бошқарилиши, тартибга солинми бориши, назорат остига олиниши шарт ва шубҳасиздир.

Аҳмаджон ЭШОНКУЛОВ,
фалсафа фанлари
номзоди, доцент

БОЛАЛАР — НУРЛИ КЕЛАЖАГИМИЗ ПОЙДЕВОРИ! АКЦИЯДОРЛИК ТИЖОРАТ "ПАХТА БАНК"

"Оналар ва Болалар йили" муносабати билан 2001 йилнинг 1 июнидан эътиборан, 14 ёшгача бўлган болаларга очилиб, 5 йил муддат давомида амал қиладиган, янги — "Болалар келажакимиз" жамғарма омонатида пул маблағларини жалб этишни давом эттиради.

Ушбу омонатнинг миқдори ва жойлаштириш муддати мутаносиб равишда йиллик 38 дан 50 фоизга қадар даромад тўланади.

Сиз омонатга пулингизни "Пахта Банк"нинг исталган бўлимида қўйишингиз ҳамда улар бўйича ҳар 3 ойда фоизли даромадларни олиб боришингиз мумкин.

ФАРЗАНДЛАРИМИЗ КЕЛАЖАГИ ЁРУҒ ВА ФАРОВОН БЎЛСИН! "ПАХТА БАНК" ФАРОВОНЛИГИНИҒИЗ КАЛИТИДИР!

Ўзбекистон Республикаси Қишлоқ ва сув ҳўжалиги вазирлиги жамоаси "Ўзтаъмирқурилиш" уюшмаси раиси Э.Тожиёвга волидаи муҳтарамаси.

АНОР ОНАНИНГ вафоти муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

Тошкент шаҳар Собир Раҳимов туманидаги "NUM QURILISH-SAVDO" хусусий фирмаси тугатилади. Даъвоар эълон босилган кундан бошлаб бир ой давомида қабул қилинади. Тел.: 48-48-16.

Бош муҳаррир ўткир РАҲМАТ	ТАХРИР ҲАЙЪАТИ: Санд АХМАД, Тўроб ХОЛТОВ, Азимхон АЮПОВ, Абдурашид БОБОМИРЗАЕВ, Исқандар КАЛАДАНОВ, Эркўл ЗИКРИЕВ, Икромхон НАЖМИДДИНОВ, Бахтиёр ОЛИМЖОНОВ, Комилхон МАМАЖОНОВ, Суннат САЙДАЛИЕВ (бош муҳаррир ўринбосари), Ҳабиб ТЕМИРОВ (бош муҳаррир биринчи ўринбосари), Рафўз ШЕРМУХАММАД (масъулоти), Шамсиддин ЭСОНОВ.	МУАССИСЛАР: Қишлоқ ва сув ҳўжалиги вазирлиги, "Ўздор-маҳсулот" корпорацияси, "Ўзметасабзавоту-зумсанот-ҳолдинг" компанияси, "Ўзғатасанот", "Ўзбекпага", "Дехон" ва фермер ҳўжалиқлари уюшмалари, Агротасанот мажмуҳи одамлари қасаба уюшмаси Марказий Қўмитаси	Телефонлар: Қабулхона — 133-09-93 — 133-40-87 (факс), бош муҳаррир ўринбосарлари — 133-16-27, 133-44-43, котибият — 136-56-26. Ижодий гуруҳлар: 136-56-21, 136-56-25, 136-54-42, реклама ва эълонлар — 136-56-30 (факс).	ВИЛОЯТ МУХБИРЛАРИ: Қорақалпоғистон Республикаси — 8-361-58-519-58; Андижон — 8-374-2-25-32-23; Бухоро — 8-365-22-648-22; Жиззах — 8-372-33-553-59; Навоий — 8-436-22-588-56; Наманган, Фарғона — 8-369-22-652-10; Самарқанд — 8-366-233-00-52; Сурхондарё — 8-376-46-526-61; Сирдарё — 8-367-225-41-73; Тошкент — 8-371-136-56-21; Хоразм — 8-362-22-640-80; Қашқадарё — 8-375-22-517-65.	МАНЗИЛИМИЗ: 700083, ТОШКЕНТ, МАТЕУОТЧИЛАР КЎЧАСИ, 32 Газета сешанба, пайshanба, жума кунлари чиқади	«Шарқ» нашриёт мактаба акциядорлик компанияси босмахонасида босилади. Манзили: «Буюк Тўрон» кўчаси, 41—уй.	Газетамиздан мақолалар кўчириб босилганда «Қишлоқ ҳаёти»дан олинди деб кўрсатилсин. Навбатчи: О.ҲАЙИТОВ.
---	---	--	--	---	---	---	---